

Пролетары ўсіх краін, единайцеся!
Комунастычна партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА
І ПРЕЗІДУМУ ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР

№ 46 (7213)

Серада, 2 жніўня 1944 г.

Цена 20 к.

ЗАГАД

Вярхоунага Галоунакамандуючага

Генералу армii ЧЭРНЯХОУСКАМУ

Войскі 3-га Беларускага фронта, зламаўшы ўпартасе супраціўленне праціўніка, штурмам авалодалі горадам і крэпасцю Каунас (Коўна)—аператыўна важным вузлом камунікацый і магутным апорным пунктам абароны немцаў, які прыкрывае подступы да граніц Усходній Пруссі.

У баях за авалоданне Каунас вызначыліся войскі генерал-палкоўніка Крылова, генерал-лейтэнанта Люднікава, генерал-лейтэнанта Марозава, генерал-маёра Казарцава, генерал-маёра Перакрэстава, генерал-маёра Паплаўскага, генерал-маёра Казар'яна, генерал-лейтэнанта Безуглага, генерал-маёра Пракоф'ева, генерал-маёра Самарскага, генерал-маёра Ладышава, генерал-маёра Ласкіна, генерал-маёра Аляксеенка, палкоўніка Данец, палкоўніка Жэкава-Багатырова, генерал-маёра Гарадавікова, генерал-маёра Калініна, генерал-маёра Бабаяна, палкоўніка Дружыніна, палкоўніка Красноўскага, палкоўніка Кациоўшина, палкоўніка Бібікава, генерал-маёра Квашніна, палкоўніка Бірсцейна; артылерысты генерал-палкоўніка артылерыі Барсукова, генерал-маёра артылерыі Фёдарава, генерал-маёра артылерыі Дзераша, генерал-лейтэнанта артылерыі Бадрова, генерал-маёра артылерыі Ражановіча, генерал-маёра артылерыі Карсанава, палкоўніка Рабчука, палкоўніка Долгава, палкоўніка Старыніна, палкоўніка Скварцова, палкоўніка Жэўнова, палкоўніка Сядова; танкісты генерал-маёра танковых войск Бурдзейнага, палкоўніка Булыгіна, палкоўніка Лосіка, палкоўніка Несцярава, падпалкоўніка Анціпава, палкоўніка Духоўнага, палкоўніка Букава, генерал-маёра Грамодзіна, пал-

коўніка Семянюка, генерал-маёра танковых войск Малахова, палкоўніка Вахрушава, палкоўніка Кутузава; лётчыкі генерал-палкоўніка авіяцыі Хрукіна, генерал-лейтэнанта авіяцыі Савіцкага, генерал-лейтэнанта авіяцыі Благавешчанска, палкоўніка Зіміна, палкоўніка Чучава, палкоўніка Васильева, генерал-маёра авіяцыі Молакава, генерал-маёра авіяцыі Андрэева, палкоўніка Протковіча, маёра Карзеева; сапёры генерал-лейтэнанта інжынерных войск Баранава, палкоўніка Леймана, палкоўніка Лукашэнка, падпалкоўніка Паплаўскага, маёра Мельнікава, капитана Ліпецкага; сувязісты палкоўніка Прыходай, падпалкоўніка Штэймана, генерал-маёра авіяцыі Піццина, палкоўніка Ткачэнка, палкоўніка Архара.

У азnamенаванне атрыманай перамогі злученні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне горадам і крэпасцю Каунас (Коўна), прадставіце да прысвяення найменаванія «Ковенскіх» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 1 жніўня, у 22 гадзіны, сталіца нашай Радзімы **Масква** ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 3-га Беларускага фронта, якія авалодалі Каунас,—дваццацю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні аб'яўляю падзяку кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне Каунас.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерть нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоунакамандуючы

Маршал Совецкага Саюза **I. СТАЛІН**.

1 жніўня 1944 года.

Беларускі народ вітае Указ аб узнагароджанні таварыша Сталіна ордэнам „Победа“.

НАШЫМ ВЫЗВАЛЕННЕМ МЫ АБАВЯЗАНЫ ВЯЛІКАМУ СТАЛІНУ

1 жніўня адбыўся мітынг рабочых і інжынерна-тэхнічнага персанала мінскага радыёзавода імя Молатава, прысвечаны ўзнагароджанню Вярхоўнага Галоунакамандуючага Маршала Советскага Саюза Сталіна ордэнам „Победа“.

Адзін за другім бяруць слова рабочыя і служачыя завода і ўсёй душы таварышу Сталіну.

ВОІНЫ ЧЫРВОНАИ АРМII ВІТАЮЦЬ СВАЙГО ПАЛКАВОДЦА

Ва ўсіх часцях адбыўся мітынг рабочых і інжынерна-тэхнічнага персанала мінскага радыёзавода імя Молатава, прысвечаны ўзнагароджанню таварыша Сталіна. Адразу пасля бою адбыўся мітынг у Н-скай часці. Камандзір танкавага эскіпажа, ордэнаносец таварыш Паўлаў сказаў:

— Імя таварыша Сталіна са-
мае дарагое і блізкае для кож-
нага франтавіка. Гэта вялікі і

вітаюць і віншуюць вялікага Сталіна з высокай узнагародай.

— Тры гады беларускі народны ўзнагароджанню Вярхоўнага Галоунакамандуючага Маршала Советскага Саюза Сталіна ордэнам „Победа“.

Свайм вызваленiem мы абавязаны гераічнай Чырвонай Армii і яе слáўнаму палкаводцу

1-шы Беларускі фронт.

(Наш кар.).

мудры Сталін навучыў нас на-
верніка біць нямецка-фашыс-
ціх захопнікам. Гэта яго ге-
ніяльная стратэгія прынесла
Чырвонай Армii выдатныя бая-
выя поспехі. Пад кіраўніцтвам
таварыша Сталіна мы і нада-
лі будзем няшчадна біць і
зіншчыць нямецкую погань!

7.31 вітчыні 3/05
Войскі 3-га Беларускага фронта штурмам авалодалі горадам і крэпасцю Каунас (Коўна)—аператыўна важным вузлом камунікацый і магутным апорным пунктом абароны немцаў, які прыкрывае подступы да граніц Усходній Пруссі.

Слава роднай Чырвонай Армii, якая вызваляе нашу совецкую зямлю ад фашистскага звар'я!

Смерть нямецкім захопнікам!

Баявая задача дня

Лі хвалючай радасці перажывае наш народ. Парваны ланцугі гітлераўскага рабства. Пасля трах год страшнага фашыстскага пекла над роднай Беларуссю зноў зазяля сонца сафоды. Гераічная Чырвоная Армія завяршае ачышчэнне Беларусі і ўсёй Совецкай зямлі ад нямецка-фашыстскіх захопнікаў.

Усюды беларускі народ сустракае Чырвоную Армію са слязмі радасці на вачах, бо Чырвоная Армія, родная і любімая народам, выратоўвае совецкіх людзей ад смяротнай небяспекі, ад брудных лап крыважэрнага фашызма. Лікуе беларускі народ! Свята, вялікае свята вызвалення, аб не- мінучасці прыходу якога гаварыў таварыш Сталін, — прыйшло.

Гістарычны перамогі Чырвонай Арміі натхняюць совецкі народ на баявыя і працоўныя подвігі.

Адной з важнейшых задач партыйных і совецкіх арганізацый вызваленых абласцей і раёнаў рэспублікі з'яўляецца работа па аднаўленню калгасаў. Нямецка-фашыстскія захопнікі нанеслі калгасам велизарныя страты. Яны спалілі, абраавалі тысячи калгасаў рэспублікі. Трэба мабілізаваць усе сілы, выкарыстаць усе магчымасці, каб аднавіць калгасы ў самы бліжэйшы час і каб уборку ўраджаю, сябу азімых і пад'ём зябліва ў наядуна вызваленых раёнах правесці ўжо калгаснымі гаспадаркамі.

Каб паспяхова вырашыць задачу аднаўлення калгасаў, партыйныя і совецкія арганізацыі павінны разгарнуць вялікую палітычную, арганізацыйную і гаспадарчую работу, мабілізуячи шырокія масы калгаснікаў на конкретныя справы.

Перш за ўсё неабходна ўсюды закончыць выбар праўлення і рэвізійных камісій калгасаў, падабраць брыгады, аднавіць міжкалгасныя граніцы зямель і прысядзібных участкаў калгаснікаў.

У бліжэйшыя дні трэба таксама аблеркаваць на калгасных сходах прыкладны статут сельскагаспадарчай арцелі, аднавіць у кожным калгасе зацверджаны ў свой час агульным сходам статут арцелі.

Затым неабходна навесці сапраўды большэвіцкі парадак ва ўліку калгаснага добра і ў справаў землеўладальніцкімі тэндэнцыямі, своечасова выкрываць варожую агенцтуру і мабілізаваць усіх калгаснікаў на барацьбу за паспяховую аднаўленне калгасаў.

Мы можам і павінны паспяхова вырашыць гэтую вялікай дзяржаўнай важнасці задачу.

Ад Совецкага інформбюро

З АПЕРАТЫЎНАЙ ЗВОДКІ ЗА 1 ЖНІЎНЯ

На працягу 1 жніўня на заходзе і на паўднёвым заходзе ад горада Пскоў нашы войскі працаўжалі весці наступальныя бай, у ходзе якіх занялі больш 60 населеных пунктаў, у тым ліку буйныя населеные пункты Барвенкі, Шаляхова, Беяс, Яўнан і чыгуначную станцыю Лыщэні.

На паўночным заходзе і на заходзе ад горада Даўгаўпілс (Дзвінск) нашы войскі, працаўжаючы развіваць наступленне, з баямі занялі больш 200 населеных пунктаў, сярод якіх горад Лівані, буйныя населеные пункты Дзігна, Слотас, Рубене, Асарэ, Гарсене, Дзідсодзе, Рокішкіс, Жыобішкіс, Пандзяліс і чыгуначная станцыя Дзігна, Рокішкіс, Гіндкуляй.

На паўночным заходзе і на заходзе ад горада Ілгава (Мітава) нашы войскі авалодалі павятовым цэнтрам Латвійскай ССР горадам і чыгуначной станцыяй Тукумс, горадам і чыгуначной станцыяй Добеле, а таксама з баямі занялі больш 100 другіх населеных пунктаў, у тым ліку Клапкаль, Джуксце, Берамуйжа і чыгуначная станцыя Правінс, Слампе, Джуксце, Будас, Ліуберзе, Бракшці. Такім чынам нашы войскі пераразілі ўсе шляхі, якія вядуць з Прыбалтыкі ва Усходнюю Прусію.

Войскі 3-га Беларускага фронта, зламіўшы ўпартасе суправадлінне праціўніка, штурмам авалодалі аператыўна важным узлом камунікаций і магутным апорным пунктам абароны немцаў—горадам і крэпасцю Каунас (Коўна), а таксама з баямі занялі больш 300 населеных пунктаў, сярод якіх буйныя населеные пункты Ганусевічы, Велдзігода, Антогілі, Бобты, Рынгвальдышкі, Азерэс, Юра, Багата, Дыдвіжка, Гіжа, Сунікі, Відэгайлі і чыгуначная станцыя Олькініны, Мажуце.

На заходзе і на паўднёвым заходзе ад горада Бельск нашы войскі вялі наступальныя бай, у ходзе якіх занялі больш 100 населеных пунктаў, у тым ліку буйныя населеные пункты Пятсава, Тотчава, Глінікі, Бранск, Рудка, Лемпіца, Стаднікі, Драгічын.

На заходзе ад горада Сядлец нашы войскі авалодалі горадам Калушын, а таксама з баямі занялі больш 30 другіх населеных пунктаў, у тым ліку Ніўска, Земакі, Чарнованне, Слухачін, Грошкі і чыгуначная станцыя Кашчёніца, Мрозы. Нашы войскі ўзялі ў палон камандзіра разбітай 73-й немецкай пяхотнай дывізіі генерал-лейтэнанта Франек разам з яго штабам.

На других участках фронта — без істотных змен.

За 31 ліпеня нашы войскі на ўсіх франтах падблі і змішчылі 37 немецкіх танкаў. У паветраных баях і агнёв зенітнай артылерыі збіта 28 самалётаў праціўніка.

Калгас „Чырвоны Волат“ закончыў жніво азімых

СЛУЦК. (Наш кар.). Гарачая пара стаіць на паліях Случчыны. Вялікія перамогі Чырвонай Арміі на франтах Айчыннай вайны натхняюць калгаснікі і калгасніц на герайчную працу. Усюды ідзе масавая ўборка збожжа і сенажаці.

У раёне ўже ёсьць калгасы, якія закончылі жніво азімых і цяпер прыступілі да звозкі снапоў і малацьбы. Першым у раёне зжай азімия калгас «Чырвоны волат». У гэтай арцілі такія калгасніцы, як Люба, Гая, Антаніна Кучар і Анастасія Курака зжыналі за

дзень па 0,15—0,17 гектара жыта. Цяпер калгаснікі пераключыліся на жніво яровых.

Добра працаўніць на ўборцы ўраджаю і сенажацей калгаснікі сельгасарцелі «Ударнік», Прошчыцкага сельсовета. Штодзённа тут выходзяць на працу 250 чалавек. За два дні тут убрана 40 гектараў азімых. З патрэбных скасіць 240 гектараў сенажацей—скосана 190.

Калгаснікі раёна змагаюцца, каб у бліжэйшыя дні закончыць уборку азімых і сенажаці.

У Баранавічах

БАРАНАВІЧЫ, 31 ліпеня. (БЕЛТА). Гэта быў адзін з най-прыгажэйшых гарадоў Беларусі. Роўныя, брукаваныя вуліцы, прыгожыя каменныя дамы, але каштанаў, ліп, акаций. Нямецка-фашысцкая захопнікі па-зверску разбурылі яго. 70 процентаў ўсіх жыллёвых будынкаў горада яны узарвалі ці спалілі. Лепшыя вуліцы — Міцкевіча, Віленская, Советская, Шасейная, Паштовая—ператвораны ў пустэчы і груды развалин. Знішчаны ўсе прадпрыемствы, тэатры, кіно і клубы. Асабліва зверставалі гітлераўцы перад сваім уходам. З нямецкай акуратнасцю яны палілі і ўзрывалі дом за домам, квартал за кварталам. З 35-тысячнага насельніцтва го-

рада фашысты расстралілі каля пяціццаці тысяч.

З дні вызвалення прыйшло не многім больш 3-х тыдняў. Горад хутка ажывае. Насельніцтва прыбрала вуліцы, плошчы, паркі, сады. У Баранавічах было некалькі лесапільных заводоў. Зараз адзін з іх адноўлен. Днямі ён даў першую прадукцыю. Адноўлены таксама трэці паравы млын, малочны, маслабойны і скуранны заводы.

У горадзе працаўніць лекавыя ўстановы, хлебазавод, столовыя, шавецкія і кравецкія майстэрні. Па ініцыятыве горсавета створаны трох будаўнічых брыгады, якія ўзяліся за адноўленне найбольш важных прадпрыемстваў і жыллёвых дамоў.

Тры гады жылі мінчане пад прыгнётам гітлераўскіх катаў, тры гады цярпелі здзекі нямецка-фашысцкіх звяроў. Аб свабодзе слова, друку і думачы нельга было. Фашысцкія цемрашалы жорстка каралі кожнага, хто імкнуўся да волі, да свету і культуры. Яны хавалі прафу аб жыцці народаў Савецкага Союза, распаўсюджвалі сярод насельніцтва наскрэб хлуслівія газеткі.

З велізарнай радасцю працоўніць Мінска сустрэлі свою вызваліцельницу — Чырвоную Армію. Пачалося новае жыццё, горад стаў ажываць. З першага дні вызваленія ўсюды з'явіліся совецкія лозунгі і плакаты. Ля вітрын, на якіх былі вывешаны маскоўскія газеты, стаялі цэльныя наўпсы людзей. Грамадзяніе ўсіх відаў чытаў газеты. Асабліва многалюдна было ля будынкаў райкомаў партыі і райвыканкамаў. Мы ледзь паспявалі адказаўніць працоўным на іх хвалюючыя пытанні.

Кагановіцкі райком партыі і ў прыватнасці аддзел прарапанды і агітацыі за гэты час правёў вялікую партыйна-масавую работу. У першыя ж дні мы стварылі 24 вулічных камітэты. Яны дапамаглі нам мабілізаваць насельніцтва на аднаўленчыя работы. Больш тысічныя чалавек на працягу тыдня выходиті на аднаўленне чырвонкі і ачыстку вуліц. Вуліцы раёна хутка былі ачышчаны.

З дакладам па гэтым пытанню выступіў сакратар райкома партыі т. Пасекаў. Канкрэтнымі прыкладамі і лічбамі т. Пасекаў паказаў, як за трох гады акупациі нямецка-фашысцкіх захопнікі разбурылі народную гаспадарку раёна.

— Такія вёскі, як Жорты, Крашавіца, Глыбочыца, Клетная, Люціц, Жартайка і іншыя больш ужо не існуюць. 6 калгасаў, рад прадпрыемстваў і культурных установ спалены дащэнці.

— Але мы, — заяўіў т. Пасекаў, — не палі духам. Працоўныя раёна імкнуцца як мага хутчэй залячыць раны. Нашы калгасы і МТС адбудуюцца і зноў расквітнеюць. У раёных цэнтрах на поўны ход пушчаны.

УВАРАВІЧЫ. Ва ўсіх калгасах раёна паспяхова праходзіць уборачная кампанія. Калгаснікі сельгасарцелі «Чырвоны Днепр» штодзённа ўбираюць па 30 гектараў.

Добра падрыхтавалі і дружна выйшлі на ўборку члены арцелі імені Варашылава. Усе брыгады гэтага калгаса,

ны ад смецця і бруду, ад усіх астаўшыхся нямецкіх шыльдаў і надпісаў. Асабліва добра прапрацаўвалі над гэтым вулічны камітэт, якім кіруе настаўніца тав. Гладкая. Яна заўсёды арганізоўвала найбольшую колькасць людзей. Яе калектуў быў найбольш дружны і згуртаваны.

У вельмі сціслыя тэрміны на нашым участку была адноўлена чыгуначная лінія Масква—Негарэлае—Маладечна. У гэтым, бяспрэчна, немалая заслуга мінчан, якія горача адгукнуліся на заклік дапамагчы аднавіць чыгунку.

Сіламі нашых агітатаў на прадпрыемствах цяпер праводзіцца вялікая масава-палітычная работа. Штодзённа арганізоўваецца чытка газет і важнейшых рашэнняў партыі і ўрада. Звычайна такія чыткі пераходзяць у самыя ажыўленыя гутаркі. Мы ўлічылі вялікую зацікаўленасць нашых рабочых і амаль на кожным прадпрыемстве выставілі специяльныя скрынкі для збору пытанняў. Гэтыя пытанні агітаторы падбіраюць па тэмах, і ў радзе месец (на фабрыцы ім. Куйбышева і інш.) хутка будзе наладжана некалькі вечароў «пытанняў і адказаў».

Зараз па нашаму раёну налічваецца 24 газетных вітрыны. Узмоцнена рыхтуемся да адкрыцця партыйнага кабінета. У гэтай справе актыўны ўдзел прымае моладэзь. Ёю

ужо сабрана для бібліятэкі партыйнага кабінета звыш 400 экземпляраў кніг.

Аддзел прарапанды і агітации сістэматычна наладжвае на прадпрыемствах даклады і лекцыі. Вялікую цікавасць слухачы прайляюць да тэм: «Ваенна-палітычнае і міжнароднае становішча Савецкага Союза». Такія даклады мы практикуем не толькі на прадпрыемствах. Некалькі лекцый аб міжнародным становішчы праведзена ўжо для насельніцтва горада ў садзе чыгуначнікаў. І кожны раз збираецца многа людей. За прайшоўшы месяц нашы лекцыі і даклады праслушала больш 7.000 чалавек.

Работнікі прарапанды і агітации прыступілі да стварэння чырвоных куткоў. Для іх падбіраюцца лепшыя памяшканні. Трэба, каб кіраунікі прадпрыемстваў дапамаглі асветнікам у гэтай работе. Неабходна добра і ўтульна аbstaliavačы чырвоных куткоў, каб рабочы тут знойшоў для сябе спаўды культурны адпачынак, каб ён мог паслухаваць радыё, чытаць газеты, журналы, да ведацца пра апошнія новіны, або паслухаваць канцэрт.

Усё гэта вельмі важна для ўзяцця палітычнага ўзроўню працоўных раёна.

К. В. Лях, замеснік загалчыка аддзела прарапанды і агітацыі Кагановіцкага РКП(б), горада Мінска.

Партыйнае жыццё

ПАЧАТАК ВЯЛІКАЙ РАБОТЫ

Тры гады жылі мінчане пад прыгнётам гітлераўскіх катаў, тры гады цярпелі здзекі нямецкіх шыльдаў і надпісаў. Асабліва добра прапрацаўвалі над гэтым вулічны камітэт, якім кіруе настаўніца тав. Гладкая. Яна заўсёды арганізоўвала найбольшую колькасць людзей. Яе калектуў быў найбольш дружны і згуртаваны.

У вельмі сціслыя тэрміны на нашым участку была адноўлена чыгуначная лінія Масква—Негарэлае—Маладечна. У гэтым, бяспрэчна, немалая заслуга мінчан, якія горача адгукнуліся на заклік дапамагчы аднавіць чыгунку.

Сіламі нашых агітатаў на прадпрыемствах цяпер праводзіцца вялікая масава-палітычная работа. Штодзённа арганізоўваецца чытка газет і важнейшых рашэнняў партыі і ўрада. Звычайна такія чыткі пераходзяць у самыя ажыўленыя гутаркі. Мы ўлічылі вялікую зацікаўленасць нашых рабочых і амаль на кожным прадпрыемстве выставілі специяльныя скрынкі для збору пытанняў. Гэтыя пытанні агітаторы падбіраюць па тэмах, і ў радзе месец (на фабрыцы ім. Куйбышева і інш.) хутка будзе наладжана некалькі вечароў «пытанняў і адказаў».

Зараз па нашому раёну налічваецца 24 газетных вітрыны. Узмоцнена рыхтуемся да адкрыцця партыйнага кабінета. У гэтай справе актыўны ўдзел прымае моладэзь. Ёю

Раённы партыйны сход

Днямі ў Халопенічах адбыўся раённы партыйны сход, на якім прысутнічала звыш 70 членоў і кандыдатаў партыі. Адноўлена 118 калгасаў, рамантавацца грамадскія і дзяржаўныя будынкі, началі працаўніцтва на аднаўленію разбуранай немцамі народнай гаспадаркі і падніццю большай пульнасці.

У спрэчках па дакладу т. Пасекава выступіла 17 чалавек, сярод іх старшыня Халопенічскага сельсовета т. Бур'як, старшыня Чырвонаалуцкага сельсавета т. Пліско, загадчык райзіта т. Міхневіч, начальнік райаддзела Мілаванаў і іншыя. Усе выступаючыя заклікалі ўсімерна дапамагаць Чырвонай Арміі, вяленымі тэмпамі адбудоўваць народную гаспадарку, без страт правесці ўборку ўраджаю,весці бязлітасную барацьбу з пакінутай варожай агентурай.

Партыйны сход прыняў разгорнутае рашэнне.

Якаў ДУБРАВІН.

ВЫДАТНАЯ ІНІЦІЯТЫВА РАБОЧЫХ ХЛЕБАЗАВОДА

Бліскучыя, здзіўляючыя ўесь свет перамогі наступаючай Чырвонай Арміі выклікаюць шырокую хвалю патрыятычнага ўздыму. Рабочыя, служачыя і інжынерна-тэхнічны персанал мінскага хлебазавода-аўтамата імкнуща з дня ў дзень усё лепш і лепш выконваць свой абязязак перад Радзімай, не шкадаваць ні сіл, ні сродкаў для канчатковага разгрому нямецкіх захопнікаў.

Хлебалёк з'явіўся ініцыятарамі каштоўнага пачыну—збору сродкаў на пабудову новых совецкіх самалётаў. У гэтай кампаніі прынялі актыўны ўдзел усе, да аднаго чалавека. За два дні падпіска склада 182 тысяч рублёў, з

якіх 25 тысяч ужо ўнесены на рахунак банка. Сабрана таксама многа каштоўных рэчаў і каля 40 тысяч рублёў аблігаций дзяржаўных пазык.

Столяр завода Казімір Якубоўскі тут-же, на мітынгу ўнёс 8.800 рублёў. Здаочы свае накапленні, ён сказаў:

— Я хачу паскорыць гібеллю людзей фашызма. Няхай мой унос дапаможа Чырвонай Арміі хутчэй расправіцца з ненавіснымі гітлерастаў.

Загадчык мучнога склада Аляксей Васільевіч Цішкавец унёс 3.700 рублёў грашымі і на 1.500 рублёў аблігаций дзяржаўных пазык. Рабочы Бярковіч здаў 1.500 рублёў. 1.000 рублёў унесла комса-

молка тэхнолаг Соф'я Ермоловіч.

У сувязі са зборам 182 тысяч рублёў на пабудову баявой авіяэскадрылі „Совецкая Беларусь“, кіраўнікі прадпрыемства ад імя рабочых і служачых паслалі тэлеграму Вярхоўнаму Галоўнакамандуючаму Маршалу Совецкага Саюза таварышу Сталіну.

На агульназаводскім мітынгу, які днімі адбыўся тут, рабочы калектуў аднадушна прыняў зварот да ўсіх грамадзян Мінска, у якім заклікае паўсямесна арганізаваць збор сродкаў на пабудову грознай для ворага эскадрылі „Совецкая Беларусь“.

Я. Тамарын.

Да ўсіх рабочых, работніц, служачых, інтэлігэнцыі,
да ўсіх грамадзян г. Мінска

Арганізуем збор сродкаў на будаўніцтва ўзбраення для Чырвонай Арміі

Дарагія таварыши!

3-га ліпеня 1944 г., у 22 гадзіны, сталіца нашай Радзімы—Москва абвясціла ўсюму свету і салютавала доблесным войскам Чырвонай Арміі 1-га і 3-га Беларускіх франтоў, вярнуўшым Мінск у брацкую сям'ю народаў краіны соцыйлізма.

Пасля трохгадавой фашыстской няволі, крывавых пагромаў, аблоз, катаванняў і шыбеніц над горадамі Мінскам—сталіцай Беларускай Совецкай Соцыйлістычнай Рэспублікі—зноў развіваецца Чырвоны сцяг свабоды і незалежнасці.

За гэтыя жудасныя годы звыш 150 тысяч жыхароў Мінска павешаны, спалены, расстрэлены.

Магілы жанчын, дзяцей, юнакоў, старых; груды развалін, якія засталіся ад электрастанцыі, заводаў імені Кірава, імені Чкалава, імені Мяснікова, фабрык імені Кагановіча, «КІМ» і іншых прадпрыемстваў; спаленыя і арабаваныя культурныя цэнтры—Акадэмія навук, політэхнічны інстытут, універсітэцкі гарадок, бібліятэка імені Леніна, больніцы і жыллёвые дамы,—як жывыя сведкі крывавых бандыцкіх злачынстваў фашыстскіх людаедаў, заклікаюць кожнага чэснага чалавека і грамадзяніна, у якога б'еца гарачае сэрца совецкага патрыёта, да святой помсты за нашы разбураныя гарады і сёлы, фабрыкі і заводы, большыцы і школы, кіно і тэатры, за ўсё, што было створана за 25 год творчай працы совецкага чалавека. Сваю лютую нянявісць і свяшченну помstu да фашыстскіх вандалаў мы ўвасобім ва ўдзесяцяроную энергію з тым, каб хутчэй аднавіць нашы фабрыкі і заводы, нашы культурныя ўстановы.

1 поўнай загрузкі подаў печаў да практнай магутнасці.

2. Узияць прадукцыйнасць працы на 9 процентаў, вызвалішы за кошт росту яе па 4 чалавекі ў кожнай змене.

3. Давесці выхад прадукцыі па жытніму подаванью хлебу да 148 процентаў, выпускаючы толькі добраякасны хлеб.

4. Знізіць выдаткі паліва ў параштукі зліпненем на 10 процентаў.

5. Сіламі рабочага калектыва і членаў іх сямей аднавіць два жыллёвые дамы на 20 кватэр для рабочых завода.

6. Для аднавілення разбуранага фашыстскім варварамі Мінска кожны з нас нарыхтуе і складзе ў штабелі не менш 1.500 штук цаглін.

7. Арганізаваць адну брыгаду для аказання дапамогі калгасам у часе ўборкі ўраджаю.

8. Мы ўносім 182.000 рублёў наяўнымі і на 39.035 рублігаций дзяржаўных пазык на пабудову эскадрылі баявой авіяэскадрылі „Совецкая Беларусь“.

Мы заклікаем!

Рабочыя, работніц, служачыя, інтэлігэнцыя і ўсіх грамадзян г. Мінска працаўцаў, не пакладаючы рук, з тым, каб у найкарацейшы тэрмін аднавіць наш родны горад.

Чэснай працай, унісеннем зберажэнняў на ўзбраенне Чырвонай Арміі аддзялкуюм партыі Леніна—Сталіна, пад чымі кіраўніцтвам Чырвонай Арміі вызваліла нас ад фашыстскай няволі. Дапаможам Чырвонай Арміі хутчэй разграміць ворага і дабіць яго ўласнай бярлоге.

Пройдзе нямнога часу і зноў задымяць трубы фабрык і заводы, загудуць гудкі, будуть працаўцаў школы, кіно, тэатры, вышэйшая навучальная установы. Адновім яслі дзіцячыя сады; зноў па вуліцах і садах будзе чуцен звонкі смех нашых дзяцей.

Мы абвязваемся:

1. Павялічыць прадукцыйнасць печаў на 50 процентаў за кошт механизацыі ручнога працэса на цестараспрацоўцы

Мы адрадзім цябе, наш родны Мінск!

Масавы нядзельнік працоўных сталіцы

Немцы пробылі ў Мінску 3 гады. Кожны дзень іх гаспадарання іёс смерць і разбурэні. Фашысты знішчылі трохверці Мінска. Адзінае, што яны будавалі ў горадзе, гэта—ДОТы і шыбеніцы.

Заўтра спаўненца першы месеці свободнага жыцця працоўных сталіцы пасля выгнання нямецкіх акупантаў з Мінска. Горад у цяжкіх ронах. Раны на кожным кроку. Але мінчане, якія горача любяць сваю сталіцу, не пашкадзяць ні энергіі, ні сіл, каб адрадзіць свой родны горад.

30 ліпеня ў Мінску быў зноў праведзен масавы нядзельнік па ачыстцы і ўборцы горада. Нядзельнікі гэтыя, што не ўпершыню праводзяцца па раёнах горада Мінска, ярчэй усялякіх слоў паказваюць, як дарагі мінчанам іх горад, на колькі моцная любоў да яго і вялікае жаданне хутчэй убачыць яго такім-жэ прыгожым і квітнеющим, якім ён быў да вайны, да нямецкай акупацыі.

Летняя сонечная нядзеля. Рана. Але вуліцы Мінска не па звычайному ажыўлені. Нядзельнікі збіраюцца па сваіх раёнах. Хто з рыдлёўкай, хто з граблямі, хто з ломам. Арганізавана, строем, з песнямі прыходзяць партызаны. Многа хатніх гаспадынь. Сярод удзельнікаў нядзельніка рабочы адноўленых і аднаўляемых мінскіх фабрык, заводаў, майстэрняў, камбінату, настаўнікі, служчыя ўстаноў, школьнікі, урачы, медыцынскія сёстры. Многа моладзі.

Дырэктар хлебакамбіната Здановіч, сакратар партарганізацыі Штэйнгарт, начальнік змены Маўчанская, брыгадзір Ціхановіч, работніца Палкалас, тэхнолаг Ермаловіч, работніца Жукава, загадчык склада Цішкавец, брыгадзір Дзяцлаў.

Што рабілі мінчане ў гэты дзень па сваім агульнагарадскім нядзельніку?

Жыхары Варашылаўскага раёна сумесна з моладзю ўзяліся за ўборку парка імені Максіма Горкага. Гэты парк на беразе ракі быў заўсёды са

мым жывапісным месцам Мінска, але немцы і яго апаганілі. Удзельнікі нядзельніка ачышчалі сад.

Моладзь узяла шэфства над садам. І маладым мінчанам ніямала яшчэ прыдзецца, па-працаўцаў у парку, асабліва для таго, каб прывесці ў належны выгляд стадыён і веласіпедную плошчу.

Партызаны разам з другімі ўдзельнікамі нядзельніка разбуралі доты і розныя супроцтаванкавы перашкоды, са стражу багата набудаваны немцаў на кожным кроку ў самым цэнтры горада і на ўскраінах. Другія ўдзельнікі ачышчалі вуліцы горада, вырывалі траву, вырасшую на пустырах, на месцы разбуранных будынкаў, збиралі будаўнічы матэрыял—блакі, пэглу, цвікі. Усё гэта нам спартрэбіца для аднаўлення горада.

У Сталінскім раёне, па вуліцы Энгельса, удзельнікі нядзельніка азелянілі двары, разбівалі клумбы.

Рабочы хлебазавода рашылі сваімі сіламі аднавіць два дома, і выкарысталі нядзельнік для пачатку работ, падрыхтавалі неабходны будаўнічы матэрыял.

У Варашылаўскім раёне, якім паведамілі ў Мінскім гаркоме КП(б)Б, удзельнічала ў работах 6 тысяч чалавек, у Сталінскім раёне—8 тысяч чалавек. Многа людзей выйшла на работу ў Кагановіцкім раёне.

Апрача ачысткі вуліц і расчисткі плошчаў, зішчаліся міны, зібраўся трафей.

Мінчане масавым нядзельнікам, жывымі спрабамі пацвярджаюць сваю любоў да роднага горада, вызваленага героячай Чырвонай Арміяй ад нямецкіх бандытаў.

С. Ефімаў.

Урачысты сход чыгуначнікаў Мінска

У дні вайны чыгуначнікі праявілі героям і самаадданасць не толькі на транспарце, але і непасрэдна на фронце і ў партызанскіх атрадах са зброяй у руках. Дакладчык называе праслаўленае імя камандзіра партызанскай брыгады Героя Совецкага Саюза Канстанціна Заслонава, былога начальніка Аршанскага дэпо і іншыя імёны партызан чыгуначнікаў, якія мужна змагаліся з фашыстскімі нягоднікамі.

Беларускія чыгуначнікі, гаворыць далей дакладчык, паказалі ўжо, што яны па-багому могуць выконваць усе загады Вярхоўнага Галоўнакамандуючага. Работнікі Захадній чыгуункі сумесна з ваеннимі будаўнічымі батальёнамі своечасова ва ўстаноўлены тэрмін аднавілі путь і адкрылі рух паяздоў. У выключна кароткі час былі адбудаваны мно-

гія буйныя чыгуначныя масты, адноўленыя станцыі і раз'езды.

Але перад чыгуначнікамі Беларусі стаяць яшчэ вялікія задачы. Патрэбна хутка аднавіць усю сетку чыгунак рэспублікі, каб па ўсіх дарогах ішлі да фронта неабходныя яму эшалоны. Усе вузлы, аддзяленні, станцыі, дэпо, паравозныя брыгады павінны выдатна падрыхтавацца да зімы, каб на працягу яе транспорт працаўваў чоткі і арганізавана.

Пасля даклада была зачытана тэлеграма Наркома Шляхоў Зносін тав. Кагановіча да ўсіх чыгуначнікаў Совецкага Саюза, у якой нарком віншует Транспартніку з 9-й гадавінай Сталінскага Дня Чыгуничніка і ставіць перад імі далейшыя задачы.

У заключэнне артысты Беларускай філармоніі далі для прысутных канцэрт.

Па рэспубліцы

НАРАДА ЗАГАДЧЫКАЎ РАИНА

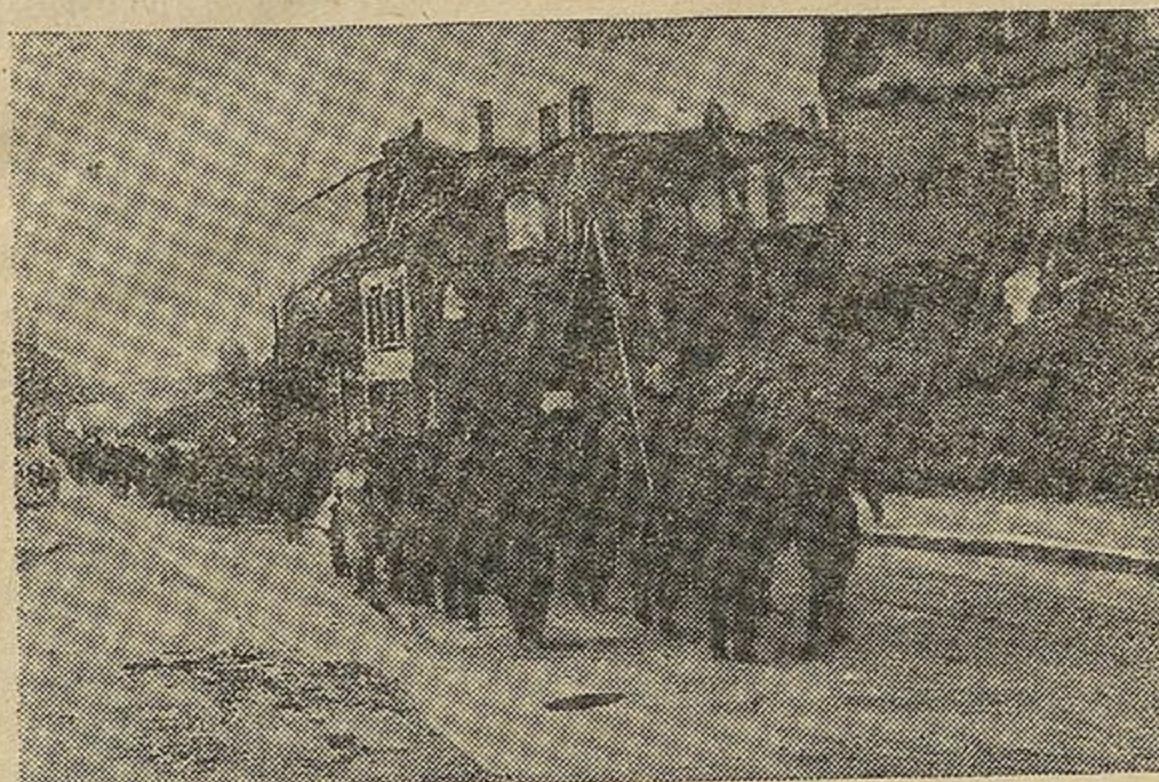
Адбылася нарада загадчыкаў раённых аддзелаў народнай асветы Мінскай обласці. З дакладам аб неадкладных задачах аддзелаў народнай асветы і палітпраставустаноў выступіў намеснік наркома асветы БССР т. Умрэйка. Дакладчык расказаў удзельнікам нарады аб прынцыпах і задачах у справе аднаўлення работы школ у вызваленых раёнах.

Пасля даклада пачаліся ажыўленыя спрэчкі. З расказамі пра цікавыя факты працьбленай работы выступіў загадчык Пухавіцкага раённага аддзела народнай асветы т. Зубарэвіч. За трох гадоў панавання нямецкіх акупантатаў у раёне быў знишчана 53 школы. Уцалеўшыя школы патрабуюць капітальнага рамонту. І ўсё-ж у гэтым годзе праектуецца адкрыць 50 школ. Для 18 школ памяшканні падабраны. Закончана камплектаванне школ настаўніцкім кадрамі. Дырэкторы некаторых школ ужо завезлі дровы для сваіх школ.

Загадчык Узденскага раённага аддзела народнай асветы т. Занкевіч паведаміў нарадзе, што ў раёне адкрыта майстэрня па абсталіванию школ на гляднімі дапаможнікамі. Поўнасцю адрамантавана 10 школ. Падабрана 18 дружных памяшканняў пад настаўніцтва і вучняў.

Тав. Каршук—загадчык абласнога аддзела народнай асветы—у сваім выступленні паставіў рад практичных задач па аднаўленню сеткі школ, дзіцячых дамоў і палітпраставустаноў. Ён зварнуў асаблівую ўвагу на палітычна-выхаваўчую работу сярод настаўніцтва і вучняў.

Сакратар абкома партнікі т. Тамашэвіч гаварыў аб узмацненні працы па ідэйнаму выхаванню настаўнікаў і вучняў. Уся праца па падрыхтоўцы да новага наукальнага года, — гаворыць т. Тамашэвіч, — павінна праходзіць на аснове супрацоўніцтва і брацкай дружбы совецкіх народаў.

У Мінску. Калона партызанская брыгады „Народны мсцівец“ праходзіць па Ленінскай вуліцы.

Рыхтуюца да наукальнага года

КАПЫЛЬ. (Наш. кар). Нямецка-фашистская акупантанты дзве сярэднія школы (у Капылі і Цімкавічах), дзеяць няпоўных сярэдніх школ і 72 пачатковыя школы. Будынкі для школ падабраны. Цяпер ідзе іх рамонт. Усюды праходзіць рэгістрацыя дзяцей школьнага ўзросту.

ДАКЛАД У ВЁСЦЫ

Днямі ў вёсцы Савічы, Васілішкоўскага раёна, Баранавіцкай обласці, быў зроблен даклад аб міжнародным становішчы. Сабраўшыся сяляне вагліва слухалі прамоўцу, і іх сэрцы напаўняліся радасцю, калі той гаварыў пра Чырвоную Армію, пра наступленне нашых доблесных цудаў.

ХРОНІКА

УВАРАВІЧЫ. У раёне тэлефунізіраваны чатыры сельсаветы. Днямі тэлефон будзе праведзен яшчэ ў два сельсаветы.

* *

КАРМА. Вучні і выкладчыкі Хізаўскай няпоўнай сярэднія школы актыўна працуяць па рамонту школы. Яны нарыхтавалі для атаплення школы 6 тон торфу, праўлялі праполку прышкольнага

участка. Апрача таго, школьнікі працуяць на калгасных паліях. Іх приклад перанялі школьнікі Карацькаўскай няпоўнай сярэднія школы. Яны прапалолі 14 гектараў калгасных пасеваў.

* *

КАЛІНКАВІЧЫ. Тут пушчан у эксплуатацыю новы радыёузел. Па гораду ўстаноўлен гучнагаварыцель і 150 радыёекропак.

ДАВОДЗІЦЦА ДА ВЕДАМА
УКЛАДЧЫКАЎ I ТРЫМАЛЬ-
НІКАЎ АБЛІГАЦІЙ ДЗЯР-
ЖАУНЫХ ПАЗЫК,
ШТО Мінскай Цэнтральной
Ашчаднай каса № 16

аднаўляе сваю дзейнасць

Адрес: Совецкая вуліца, д. № 24.
Да сканчэння рамонту гэтага
памяшкання

АПЕРАЦІІ ПРАВОДЗЯЦЦА
на вул. Няміга, № 23

Мінскае Абласное Упраўленне Дзяржаўных
працоўных ашчадкаў і
дзяржкредыта.

Газета
„ЗВЯЗДА“
примае аб'явы

3 24 ліпеня
**АДЧЫНІУСЯ
КАМІСІЙНЫ МАГАЗІН
ВАЕНГАНДЛЮ**

ПРЫМАЕЦЦА НА КАМІСІЮ
АДЗЕННЕ, АБУТАН, КАҮРЫ
і іншыя ХАТНІЯ РЭЧЫ.

Камісійны магазін знаходзіцца па КОМ САМОЛЬСКАЙ вуліцы,
дом № 2.

УНОЎ АДЧЫНЁНАЯ
МУЗЫЧНАЯ МІСТЭРНЯ
Мінскай дзяржавнай Еврэйскай ЕІА
ПРЫМАЕ ў РАМОНТ
УСЕ ВІДЫ МУЗЫЧНЫХ
ІНСТРУМЕНТАЎ.
Май стэрыя знаходзіцца па вуліцы
Няміга, № 10.

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАУНЫ УНІВЕРСІТЭТ АБ'ЯЎЛЯЕ ПРЫЁМ СЛУХАЧОУ

НА ДВУХМЕСЯЧНЫЯ КУРСЫ
ПА ПАДРЫХТОЎЦЫ ВА УНІВЕРСІТЭТ

На курсы прымаюцца асобы, якія маюць сярэднюю адукацию, няскончышыя дзеяты клас сярэднія школы, а таксама скончышыя іншыя наукальныя установы, прыраўненыя да сярэднія школы, ва ўзросце ад 18 да 35 год.

Заявы аб залічэнні на курсы прымаюцца з 25 ліпеня да 10 жніўня.

Заявы падаюцца на імя дырэкцыі курсаў з прыкладнім: аўтабіографіі, атэстатаў аб адукации, даведкі аб адносінах да воінскай павіннасці (для ваеннаабязаваных). Пашпарт прад'яўляецца асабіст.

Документы і заявы накіроўваюцца па адресу: гор. Мінск, універсітэцкі гарадок, фізіка-матэматычны корпус. Дырэкцыя курсаў.

Дырэкцыя курсаў.

МІНСКІ СПІРТАРЭСТ

у адпаведнасці з загадам Наркамхарчпрома СССР ад 13.7. г.
№ 756

АДНАВІУ СВАЮ ДЗЕЙНАСЦЬ
ТРЭСТ ЗНАХОДЗІЦЦА
вуліца Варашылава, 19.
у канторы лікёрна-водачнага
завода

МІНСКАМУ СПІРТАРЭСТУ ПАТРАБУЮЦЦА:

інженер і тэхнікі-будаўнікі, тэхнолагі, механікі, цеплатэхнікі, хімікі, торфмайстры, агрономы, гаёўныя бухгалтары, начальнікі аддзелаў (планавага, фінансавага, сыравінага, гандлёвага, адміністрацыйна-гаспадарчага), эканамісты, канторскія і рабочуковыя работнікі, снабжэнцы, рабочыя будаўнікі, слесары, токары, мядзянікі, кацельшчыкі, электразваршчыкі, кавалі і вадаправодчыкі.

З прапановамі звязтацца: гор. Мінск, вул. Варашылава, 19 (памяшканне лікёрна-водачнага завода).